

Pałac w Miechowicach odzyska blask

Z każdym kolejnym dniem mieszkańcy Miechowic mogą oglądać postępy prac związane z odbudową ruin oficyny pałacu Tiele-Wincklerów. Już wkrótce jeden z najpiękniejszych bytomskich zabytków odzyska blask i zostanie udostępniony turystom do zwiedzania.

Prace remontowe w pałacu Tiele-Wincklerów mające na celu odbudowę oficyny neogotyckiego pałacu wchodzą w decydującą fazę. Do tej pory wykonano już większość robót murowych związanych z odtworzeniem części ścian, przemurowania, montaż belek i nadproży, a także odtworzono stropy na wszystkich kondygnacjach oraz krenelaże w zwieńczeniach ścian. Ponadto wykonano również szyb windy, schody wewnątrz oficyny pałacu oraz kanalizację sanitarną i wodociągową.

Prace w miechowickim pałacu bardzo szybko postępują. Cieszę się, że już wkrótce ten zabytkowy obiekt zostanie oddany mieszkańcom naszego miasta i będą się w nim odbywać wydarzenia kulturalne, historyczne oraz sportowe – mówi prezydent Bytomia Mariusz Wołosz. Wierzę, że odbudowa ruin pałacu, jak również zmiany jakie zajdą wokół niego nie tylko przyciągną mieszkańców Bytomia w to piękne miejsce, ale również turystów z naszego regionu – podkreśla prezydent Wołosz.

Obecnie trwają zaawansowane prace związane z tynkowaniem ścian, robotami elewacyjnymi, pokryciem dachu oraz wykonaniem instalacji elektrycznej wewnątrz obiektu. Warto dodać, że do wykonania pozostały jeszcze podłogi, posadzki, stolarka okienna, roboty tynkarskie, balustrady oraz wewnętrzne instalacje sanitarne, a także prace wykończeniowe klatek schodowych i szybu windy, co umożliwi jej montaż. Z kolei poza pałacem wykonawcy pozostała jeszcze do zrobienia kanalizacja deszczowa, chodniki i place, nasadzenie zieleni oraz mała

architektura, w tym tablice informacyjne dotyczące historii pałacu Tiele-Wincklerów.

Warto podkreślić, że w miarę jak postępowały prace rewaloryzacyjne w pałacu natrafiono na detale architektoniczne – pinakiel (pionowe elementy dekoracyjne w postaci smukłej kamiennej wieżyczki), a także fragmenty gzymsów, filarów, balustrad, portali, ram okiennych, rynien oraz ażurowych zwieńczeń. Ważnym odkryciem jest również ujawnienie części kaplicy pałacowej i krypty, co ma jednak bezpośredni wpływ zarówno na prowadzone prace, ich zabezpieczenie oraz wzrost kosztów inwestycji. Zgodnie z zaleceniami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków gmina Bytom oraz wykonawca – firma DeS z Krakowa będą musiały wprowadzić zmiany do projektu, uwzględniające zarówno zmiany architektoniczne, jak również w projekcie zagospodarowania terenu tak, aby wyeksponować odkrytą kryptę i część kaplicy pałacowej.

Odkrycie części kaplicy pałacowej oraz krypty z pewnością należy do jednej z sensacji archeologicznych w ostatnich latach w Bytomiu, jednak będzie wiązało się ze zwiększeniem kosztów inwestycji oraz może mieć wpływ na termin otwarcia pałacu dla zwiedzających. Obecnie gmina Bytom zawarła umowę na wykonanie projektu zamiennego uwzględniającego zalecenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wraz z szacunkowym kosztorysem prac, jakie będzie należało przeprowadzić w związku z odkryciem krypty i części kaplicy pałacu.

Przypomnijmy, że prace remontowe w pałacu Tiele-Wincklerów, gdzie swoje dzieciństwo spędziła Ewa von Tiele-Winckler, znana jako Matka Ewa, mają na celu odbudowę oficyny neogotyckiego pałacu. Dzięki pozyskanym środkom z Obszaru Strategicznej Interwencji, zachowany fragment budowli odzyska dawną świetność. Pałac ma stać się ośrodkiem kulturalnym, w którym będą odbywać się wystawy, występy teatralne, koncerty czy wydarzenia sportowe.

Remont pałacu obejmuje odbudowę oficyny, jej historycznej

bryły i detali – na przykład krenelaży (zębatach zwieńczeń murów obronnych i baszt). Z kilku stron prowadzi będą do niej ścieżki, a wokół rumowiska powstanie kilka placów. Po renowacji wzdłuż dawnych murów zewnętrznych zostanie posadzony żywopłot, a obrys dawnych murów pałacu będzie widoczny z tarasu widokowego. Pojawią się także tablice informacyjne ze zdjęciami i historią budynku, który wraz z terenem będzie oświetlony.

Projekt finansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) dla osi priorytetowej: V. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystywanie zasobów dla działania: 5.3. Dziedzictwo kulturowe dla poddziałania: 5.3.2. Dziedzictwo kulturowe – OSI.

Historia pałacu Tiele-Wincklerów w Bytomiu-Miechowicach:

Obecnie zachowane ruiny miechowickiego pałacu przy ul. Dzierżonia to pozostałości po posiadłości rodu Tiele-Wincklerów, którzy w drugiej połowie XIX wieku przebudowali obiekt na XVI-wieczny, angielski styl Tudorów. Historia pałacu sięga jednak początku XIX wieku, a dokładnie 1812 roku kiedy wieś Miechowice kupił Ignacy Domes. Nowy właściciel zdecydował się w obecnym miejscu wybudować w latach 1812 – 1817 klasycystyczny pałac, który po przebudowie stał się środkową częścią neogotyckiego pałacu, zwanego potocznie – z racji swojego wyglądu – zamkiem.

Kolejna przebudowa pałacu rozpoczęła się w 1850 roku i prawdopodobnie związana była z silnym huraganem, który w 1844 roku nawiedził Miechowice i poważnie uszkodził budowlę. Autorem wstępnego projektu przebudowy był znany w Niemczech architekt Richard Lucae, jednak ostatecznie modernizację obiektu prowadzono według pomysłu Maurycego Augusta Nottebohma. Przebudowa trwała blisko dziewięć lat od 1850 do 1859 roku. Wówczas dobudowano dwa skrzydła – w zachodnim mieściła się sala obrazów i kwiatowa, zaś przy wschodnim

skrzydło znajdowała się najwyższa z wież „Jaskółcza”, mająca wysokość 110 stóp (ponad 33 metry). Dwie pozostałe wieże nosiły nazwę „Prochowej” i „Wodnej”. W tej ostatniej mieścił się zbiornik wody dostarczanej pompami z podziemi kopalni „Maria”.

Pałac w posiadaniu rodziny Tiele-Wincklerów pozostał aż do 1925 roku kiedy odsprzedali go spółce akcyjnej Preussengrube AG. Przebudowany przez Franciszka Wincklera i Huberta von Tiele-Wincklera pałac przetrwał do 27 stycznia 1945 roku. Wkroczenie Armii Czerwonej do Miechowic w styczniu 1945 roku miało tragiczne skutki. Pałac został nie tylko splądrowany, ale również podpalony przez żołnierzy. Wypalone doszczętnie mury zamku zostały na przełomie 1954 i 1955 roku wysadzone przez saperów z Ludowego Wojska Polskiego.

Zespół pałacowo-parkowy Tiele-Wincklerów został 30 czerwca 1995 roku wpisany do rejestru zabytków województwa śląskiego. W skład zespołu pałacowo – parkowego oprócz oficyny pałacu i pozostałości pałacu Tiele-Wincklerów wchodzi również: park i zespół dendrologiczny.

